DATRIX
CONSULTANCY

5 stappen naar eenduidige definities

Checklist · Grip op je data

Vraag drie afdelingen wat een "klant" is en je krijgt drie antwoorden. Zolang begrippen niet eenduidig zijn vastgelegd, rekent elk rapport anders en gaat het overleg over welk getal klopt. Met deze checklist leg je stap voor stap de basis voor cijfers waar iedereen op kan vertrouwen.

1 Kies je begrippen

- [ ] Verzamel de begrippen uit je belangrijkste rapportages en KPI's.
- [ ] Markeer de begrippen waar het vaakst discussie over is.
- [ ] Begin met 5 tot 20 begrippen, niet met alles tegelijk.

2 Schrijf de definitie in gewone taal

- [ ] Eén of twee zinnen die een nieuwe collega direct begrijpt.
- [ ] Geen afkortingen of vakjargon zonder uitleg.
- [ ] Beschrijf ook wat er níet onder valt.

3 Maak het meetbaar

- [ ] Leg de bron vast: uit welk systeem komt het gegeven?
- [ ] Schrijf de rekenregel en eventuele filters op.
- [ ] Spreek het peilmoment af (per dag, maand, einde periode).

4 Wijs een eigenaar aan

- [ ] Een data-eigenaar uit de business beslist over de definitie.
- [ ] Een data steward beheert de definitie in de praktijk.
- [ ] Spreek af hoe een wijziging wordt aangevraagd en goedgekeurd.

5 Maak het vindbaar en gebruik het

- [ ] Zet alle definities op één centrale plek (een Data Dictionary).
- [ ] Verwijs vanuit elk dashboard naar de definities die het gebruikt.
- [ ] Plan elk half jaar een korte check: klopt alles nog?

DATRIX
CONSULTANCY

Sjabloon: zo leg je een definitie vast

Vul dit per begrip in · voorbeeld hieronder

Gebruik onderstaande velden voor elk begrip. Het voorbeeld laat zien hoe concreet een goede definitie is.

Veld	Wat vul je in?	Voorbeeld
Begrip	De naam die in rapportages wordt gebruikt	Actieve klant
Definitie	In gewone taal, één of twee zinnen	Een klant met minimaal één betaalde order in de afgelopen 12 maanden.
Valt er niet onder	Wat expliciet niet meetelt	Proefaccounts, interne testklanten en geannuleerde orders.
Bron	Systeem en tabel waar het vandaan komt	CRM, tabel Orders
Rekenregel	Hoe het getal wordt berekend	Aantal unieke klantnummers met orderstatus "betaald" en orderdatum op of na peildatum min 12 maanden.
Peilmoment	Wanneer je meet	Laatste dag van de maand
Data-eigenaar	Wie beslist over de definitie	Manager Sales
Data steward	Wie de definitie beheert	Data-analist Sales
Laatst gewijzigd	Datum en wat er veranderde	15-01-2027: proefaccounts uitgesloten

Valkuilen om te vermijden

– Een definitie die alleen IT begrijpt: schrijf voor de gebruiker.

– Twee begrippen met dezelfde naam maar een andere betekenis.

– Definities die wel bestaan, maar in een map staan die niemand kent.

– Geen eigenaar: dan verandert een definitie ongemerkt of nooit.

Hulp nodig bij je definities of Data Dictionary?

Datrix Consultancy helpt organisaties grip te krijgen op hun data.
Plan een vrijblijvend gesprek via datrixconsultancy.nl/contact of info@datrixconsultancy.nl